

ȘCOALA VREMIII

REVISTA ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR ARAD

ANUL XI.

Josif Moldovan
Inspector școlar
ARAD

No. 1.

IANUARIE

1940

Biblioteca Centrală
Școala Arad

Redactor: ROMULUS PONTA

S U M A R

Mihai Milutin :
Teodor D. Iacobescu :
„Școala și Vieața“ :

*Urarea M. S. Regelui, adresată
Țării în noaptea Anului Nou
Popas și avânt
Celui mai bun învățător, închinare!
Înaintașii*

Pedagogie, Educație, Învățământ

P. Șerban :

*Interpretarea personalistă a noii
programe analitice*

I. G. Martin :

*Metoda centrelor de interes în
lumina practicei școlare*

O. Dubenschi :

*Cum să fim seamă de vocația
copilului*

V. Bragia :

*Contribuțiuni la monografia școa-
lei primare din comuna Tornea*

Cronica

Lucian Emandi :

Cronica publicațiilor

Dela instituțiile noastre

Dela Asociație :

Hotăriri, comunicări

Dela Administrație :

*Tabloul abonaților revistei »Șc.
Vremi« cari au achitat abo-
namentul pe anul 1939.*

ADMINISTRAȚIA: Iulian Pagubă inv. pens. Str. Abator 12.

Abonamentele se trimit pe adresa Administratorului.

REDAȚIA: Casa Învățătorilor, Arad, Bulevardul Carol 66

**Manuscrisele, revistele pentru schimb, cărțile de recen-
sat (în două ex.) și orice coresp. se trimit pe adr.: Redacției.**

Secretar de redacție: Mihai Milutin inv șc. de aplicație.

ȘCOALA VREMII

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ
a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL XI.

Arad, Ianuarie 1940.

Nr. 1

*Urarea Majestății Sale Regelui,
adresată Țării, în noaptea Anului Nou*

Inspector școlar
* În acest prag de An Nou, -
gândul Meu se îndreaptă
cu tot dragul către popo-
rul Meu.

Trecem, o știu toți, prin vremuri de îngrijorare, — deci vremuri în care simțământul de solidaritate națională și de unire împrejurul unui singur gând și unei singure credințe, trebuie să fie mai puternic decât oricând.

Eu, care stau neclintit de veghe ca România să pășească hotărît pe calea dezvoltării ei pașnice, simt mai mult decât orișicine această nevoie, ca toate puterile conștiente ale țării să se pună umăr la umăr ca aceste nevoi să se împlinescă.

Mă gândesc, deci, în această clipă îndeosebi la acei cari au priceput acest imperativ și cari s'au

strâns fără șovăire într'un singur mănunchiu, dori-
tori de liniște, împăciuire și de mai bine.

Urarea Mea cea mai fierbinte pentru anul ce
vine, este: ca țara Mea să fie ferită de urgie și să
prospereze cât mai mult în dezvoltarea ei pașnică;
dar, în acelaș timp, această unire sfântă a conști-
ințelor românești, să ne dea puterea trebuincioasă
de a apăra ce este sfântul nostru drept strămoșesc.

Să ne rugăm deci Celui Atotputernic, să ne dă-
ruiască nouă și lumii întregi pacea și buna înțele-
gere între popoare.

La mulți ani!

Sănătate!

*Este trist ca la un popor de 17 milioane de suflete,
să se găsească abia 5—6000 de cititori.*

*Aceasta arată clar ce enorm teren de muncă avem încă
înaintea noastră. Plecând dela o reorganizare a școlii pri-
mare, trecând printr'o alcătuire rațională a învățământului
secundar și a Universităților, să facem ca poporul nostru
să prindă mai mult interes pentru carte.*

(M. S. Regele Carol II)

După 10 ani

POPAS ȘI AVÂNT.

Cu numărul de față, revista noastră — Școala Vremii — încheind un deceniu de vrednică existență în drumul nostru spre mai bine, începe un an nou, al XI-lea din viața ei.

Asemenea momente, sunt momente cruciale, sunt prilejuri de verificări și noi itinerarii, de bilanțuri și preliminări; prilejuri de **popas și avânt** cari se încrustează de obicei mai adânc în răbojul vremilor, luând înfățișarea unor momente solemne, cu spirit de festivitate și comemorare mai mult sau mai puțin evidentă.

Cunoscând importanța momentelor de acest fel în existența insului și a colectivității, ne-am gândit să prilejuim revistei noastre, cu ocaziunea împlinirii deceniului ei de viață și începerii unui leat nou, o înfățișare nouă, o apariție festivă care să rezume epica strădanie de ieri, legând-o prin veriga gândurilor noastre de azi, de un **măine** triumfător și indistructibil.

Insă, vicisitudinea împrejurărilor independente de vre-rile noastre, nu ne poate favoriza realizarea gândurilor menționate, comprimând deocamdată năzuințele noastre în aceste însemnări cu simbolică tâlcuire.

Cuprinzând în taina gândurilor mai mult decât ceeace împrejurările ne îngăduie a exterioriza, cuvine-se azi, la capătul unui deceniu de laborioase strădanii și la inaugurarea unui nou început de activitate pe linia frumoaselor tradiții, să poposim o clipă la lumina realizărilor antecesorilor noștri, evocând cucernic memoria celor ce azi nu mai sunt decât cu numele printre noi și ascultând îndemnurile înțelepte ale celor ce-au rămas în jurul nostru, să luăm merinde pentru noul avânt.

Născută din nobila dorință de perfecționare a corpului nostru didactic, revista »Școala Vremii« a trasat un drum cu adânci rezonanțe în sufletele dascălimii de pe aceste plaiuri, reprezentând-o cu demnitate și impunând-o în atențiunea și considerația societății, pe care o merită cu prisosință.

»Școala Vremii«, așa cum o concepură inițiatorii ei, a fost axa solidarității noastre de corp și indexul năzuințelor noastre spre mai mai bine.

Căutând soluționarea justă a tuturor dezideratelor noastre profesionale, »Școala Vremii« a fost mai ales o călăuză neprefuită pe drumul perfecționărilor didactice, difuzând și amplificând sensul nouilor concepții în pedagogie și aducând prețioase »contribuțiuni la fundamentarea unei pedagogii naționale care să poarte în sine caracterul specific al ființei poporului nostru, să nască din el și trebuințele lui, pentru aspirațiunile lui«.

Interiorizați o clipă în acest moment crucial dintr'un popas la capătul unui deceniu și un avânt la începutul noului leat, suntem hotărâți a continua drumul revistei pe linia trasată de antecesorii noștri, străduindu-ne pentru menținerea solidarității noastre de corp și contribuind cu toată vigoarea forțelor noastre la edificarea adevăratei **Școli a Vremii**, cu tot complexul preocupărilor spiritului contimporan.

Cu aceste hotărâri, luate după o clipă de popas, pornim avântul nou, investindu-ne cu creștinescul și tradiționalul
Cu Dumnezeu înainte!

Ino. Mihai Milutin

La sărbătorirea d-lui D. V. ȚoniCELVI MAI BUN ÎNVĂȚĂTOR,
ÎNCHINARE!

(Extras din rev. «Școala și Vieța» anul X. Nr. 1: Omagiu lui D. V. Țoni)

Se împlinesc 10 ani, de când a fost ales președinte al Asociației Generale, în Congresul dela Craiova, prietenul nostru, D. V. Țoni.

Pentru această zi însemnată din viața Asociației, care trebe să rămână vie amintire în sufletele învățătorilor, tipărim numărul de față al revistei noastre.

Ar putea să fie acest prilej sărbătorirea unui om; e prea puțin, pentru tot ce a dat școlii, pentru tot ce a dat țării Dimitrie V. Țoni.

Ii aducem prinos de iubire, prietenie și admirație, în ziua aceasta, pentru frământarea unei vieți, pentru sbuciumul luptei din zile grele, dar și de strălucită biruință.

Asociația e strâns legată de numele său, iar învățătoria poate fi mândră că a avut un așa devotat conducător.

De aceea când sărbătorim pe cel mai iubit coleg al nostru, pe cel mai vrednic învățător, nu avem altă urare, decât să-i dea Domnul sănătate, spre a duce la biruință gândurile lui, care se contopesc cu gândurile învățătorimii.

Teodor D. Iacobescu

INAINȚAȘII.

»N'am uitat, nu uit și nu voi uita niciodată de unde am plecat.»

D. V. Țoni

(Intr'o cuvântare la Congresul colegilor buzoeni)

Nicio altă organizație de breaslă poate, nu și-a trăinicit mai adânc spiritualitatea pe credința jertfelor și biruințelor din trecut, ca învățătorimea.

Paginile de istorie, pe care organizațiile ei le-au scris în istoria patriei, stau drept mărturie pentru generații.

Adânc tradiționalist, nestrămutat legat de sat și vatra lui sufletească, învățătorul român nu putea să-și întoarcă ochii decât cu dragoste și recunoștință spre trecut.

Acolo, în firida ctitorilor cunoscuți și anonimi, dânsul și-a văzut *inaintășii*.

Din notele păstrate cu grijă de d. *I. G. Dumitrașcu* dela Buzău, unul din falanga eroică a învățătorilor, despridem aceste date, ce trebuiesc cunoscute de toți membrii Asociației Generale :

A fost condusă învățătorimea, în ordine cronologică, astfel :

Dela 1888—1899, C. Ionescu-Lungu.

Dela 1900—1906, au fost președinți: I. G. Dumitrașcu, Săndulescu și Poterașu (Buzău).

1905—1907, președinte G. P. Salviu (Smulți-Covurlui), secretar *D. V. Țoni*.

1907—1909, președinte D. Brezeanu (Teișani-Prahova).

1909—1913, președinte C. Ionescu-Lungu (Ploești).

1914—1919, președinte Ioan Mihalache, secretar *D. V.*

Țoni.

1919—1929, președinte V. Păunescu (Militari-Ilfov).

Dela 1922 președinte D. V. Țoni.

La Congresul dela Constanța, d-l *D. V. Țoni* este proclamat *Președinte pe viață al Invățătorilor*, în semn de recunoștință și devotament pentru marile servicii aduse școalei, breslei ce-a înălțat-o, țării.

Tot în Congresul dela Constanța este ales vice-președinte al Asociației Generale d. *Teodor Iacobescu*, căruia i se incredintează apoi conducerea Asociației Generale în calitate de președinte pe anul 1938—1939.

(Școala și Viața)

Pedagogie-Educație-Învățământ**INTERPRETAREA PERSONALISTĂ
Ă NOII PROGRAME ANALITICE.**

Alcătuirea unei programe școlare este în strictă dependență de nevoile culturale ale societății pentru copiii căreia s'a făcut,

Progresul cultural al omenirii, și al oricărei națiuni se găsește azi pe o linie destul de ridicată și toate vederile impun cu necesitate considerații noi la elaborarea programei.

Înainte se credea că rolul școlii este îndeplinit când creierul copilului se umplea cu tot ce magistrul putea să toarne dela înălțimea catedrei lui. Stăpâna o concepție care se rezuma la mulțimea cunoștințelor, cari trebuie să le posede elevul fără prea multă — sau chiar deloc — preocupare educativă și formativă.

Pedagogi recunoscuți — din toate timpurile — au remarcat, prin intuițiile lor geniale, insuficiența unei astfel de concepții caracterizată prin expresia de „materialism didactic“, și cereau insistent ca ideal al școlii, spre care să se tindă prin întreaga programă școlară: formarea individului în vederea personalității.

Această viziune personalistă, a răsturnat azi materialismul de ieri și momentul educativ își are preponderența în transmiterea cunoștințelor școlare.

Personalitatea este supremul ideal spre realizarea căruia își îndreaptă azi școala toată acțiunea ei.

Scopul educativ așezat pe primul plan, subordonează toate celelalte preocupări proprii școlii. Unde înainte transmiterea cunoștințelor era pe primul plan, azi, după principiul educativ de realizare a personalității, în al doilea rând se impune formarea unei deprinderi, a unei tehnice a muncii culturale la elev și numai în al treilea rând urmează cunoștințele.

Aceste considerații de ierarhizare avute în vedere, transformând școala de carte și informativă, într'o atmosferă educativă și creatoare de personalitate, — au fost determinate

de noua concepție pedagogică personalistă susținută de necesitatea momentului cultural care-l trăim.

Principiul formării personalității, al însușirii tehnicii culturale și transmiterii cunoștințelor, vizând țelurile supreme școlare pe care trebuie să le urmărim, includ cu necesitate, noi principii care trebuie să stea la baza predării noii programe. Aceste principii sunt în funcție de principiul general educativ.

Principiul «programei minimale» se cere cu evidență într-o școală unde nu predomină un învățământ materialist, ci unul formativ. O programă supra încărcată și impusă pentru asimilare, trebuie să facă loc unei programe mai răstrânse și care are în vedere posibilitățile educative ale copilului. Programa minimală, care va fi acceptată de toate școlile, va fi completată de o programă specială impusă de nevoile locale și regionale, — indicată de autoritățile școlare regionale, cu aprobarea centrului.

Programa aceasta de conținut minimal, satisface scopul educativ, care trebuie imprimat tuturor cunoștințelor și dă posibilitate ca școala prin predarea cunoștințelor, să poată fi adaptată nevoilor mediului local și regional. Prin aceasta, școala va deveni exponenta reală și fidelă a realității sociale care-i justifică existența. Pornirea dela cunoașterea mediului inconjurător este o necesitate de ordin psihologic, pedagogic și social.

Principiul centrelor de interes sau al unităților de viață, pleacă dela realitatea psihologiei copilului. S'a practicat până azi în școală împărțirea cunoștințelor pe „materii”. Ceeace se tinde să se cunoască în general, e realitatea universului. Minte omenească a desprins, prin speculații raționale, aspecte din această realitate, înfățișându-ni-le pe „materii”, după ideile pe care vrea să le cunoască. Această sistematizare adultă este dezisă de felul de percepție și preocupări a copilului.

Percepția lui este globală, sintetică, ceea ce înseamnă că el prinde și cunoaște realitatea pe aspecte globale, nedivizate, pe unități și toată această cunoaștere are un mobil care-o determină: interesul. Astfel s'a căutat, în noua programă, ca împărțirea arbitrară a cunoștințelor să i se substituie o prezentare a cunoștințelor pe „centre de interes” sau pe „unități de viață”.

E un principiu cu o puternică fundamentare psihologică prin care „programa minimală” întregită prin cunoștințele locale, va fi puternic legată de psihologia copilului.

Prin natura sa, copilul este activ și mobilitatea îl caracterizează în orice moment. În prinderea intențiilor, în asimilarea organică a oricărei cunoștințe, tendința continuă spre mișcare, activitatea neîncetată, îi este proprie.

Acest principiu activist, care a creat o adevărată școală în pedagogia contemporană, prin caracterul său, satisface pornirea copilului și e firesc să fie însușit la baza programei.

Școala de azi, prin programa ei, primind un caracter eminent educativ, înțelege că numai prin activitatea personală de prelucrare, elaborare și exteriorizare, nu numai receptivă, se poate ajunge la formarea și desăvârșirea energiei native potențiale, în energie cinetică și a cărei formă de viață o exprimă personalitatea.

Activitatea proprie condusă, nu impusă, este pivotul noii mentalități pedagogice și care asigură viabilitatea tuturor cunoștințelor pe care și le însușește copilul. Ceva dat deagata, netransformat prin filiera-i specifică, neasimilat organic și lipsit de pecetea proprie, neapelând la cea mai firească tendință psihologică a copilului, activitatea primește nota caducității; iar individualitatea elevului n'a suferit sau trăit, efectele educative pe care trebuie să le urmărim.

Activismul nu e numai o cucerire pedagogică, ci e un spirit al vremii, însă atmosfera în care se desfășoară activitatea elevului azi, se deosebește de concepția care domina până ieri.

Societatea de ieri, doria o activitate individualistă, chiar cu nesocotirea elementului social, azi s'a evidențiat cu prisosita autenticitatea activității în comun.

Principiul comunităților de muncă, primește astfel o explicație de ordin sociologic, deoarece tendința omnipotentă în cadrul teoriilor sociologice, o formează preocuparea socializării individului, adică a înrolării lui active în angrenajul vieții sociale, ca un element util și productiv.

Această notă socială, care cere aservirea completă a individului intereselor superioare ale societății, nu se poate desvolta printr'o activitate individualistă, ci printr'o înfrățire

de atmosferă de muncă comună, în sânul unității care este clasa.

Spiritul care se va forma mai târziu va desăvârși în individ tendința de obiectivare a valorilor eterne, — satisface elementul social al finalismului personalist.

Programa nouă școlară însușindu-și ca scop personalitatea, print'o viziune organică a acestei concepții educative, și-a stabilit la baza ei principiile discutate mai sus. Prin armonia pe care-o prezintă, prin concordanța nu numai cu ultimile vederi didactice ci și cu necesitățile realității școlare naționale, — aceste principii dau o coeziune și o certitudine de caracterul educativ pe care-l urmărește învățământul de azi.

Contopirea lor justă în cadrul urmăririi aceluiaș scop personalist, evidențiază noua orientare pedagogică contemporană.

Datorită principiului programei minimale și a centrelor de interes sau a unităților de viață, cunoștințele copilului vor fi subordonate posibilităților și interesului manifestat de individualitatea sa. Tot ce va însuși va fi răspunsul firesc pe care-l dă școala nevoilor sale evolutive de dezvoltare.

Punctul de plecare îl formează psihologia sa reală, cu toate necesitățile ei în raport de mediul imediat înconjurător. Dar școala nu se oprește aici. Motive de ordin psihologic și social-național cer un caracter activ învățământului și ca un drept corolar a întregii opere educative, formarea plăcerii de muncă în comunitatea de viață pe care o oferă societate.

Armonizarea specificului individual — prin respectarea psihologiei determinată de realitatea eredității și a mediului — în nota socială — care se imprimă printr'o activitate creatoare consimțită într'o comunitate socială — se reliefează din interpretarea științifică a principiilor dela baza noii programe.

Această armonizare își găsește expresie în stilul de viață pe care-l reprezintă *individul care prin dezvoltarea integrată a dispozițiilor sale naturale psiho-fizice, tinde la obiectivarea valorilor eterne, sau trăiește sub continua tensiune a realizării: binelui, adevărului și frumosului —; adică Personalitatea.*

Petru Șerban, inv.

șc. apl. Tmș.

METODA CENTRELOR DE INTERES ÎN LUMINA PRACTICEI ȘCOLARE.

Progresul omenirii se bazează pe schimbări. Dacă acestea n'ar fi fost acceptate de ființa umană, am fi tot la stadiul străbunului nostru patruped.

Cele mai naturale schimbări sunt acelea pe care le aduce așa zisa cale evolutivă. Nu poate nimeni a nu admite cu teoreticienii materialismului istoric, că revoluția n'ar fi și ea cale naturală, dar nici aceștia nu te pot forța să crezi că e și comodă.

Dacă metoda centrelor de interes și-ar fi cerut drepturi pe vremea revoluției, revoluționarul care a fi susținut-o ar fi fost ars pe rug. Azi însă, când cea mai mare parte a elementelor ce o compun, nu numai că sunt admise de toți conducătorii, dar majoritatea lor le și aplică. Astfel, în stadiul progresului pedagogic de azi, metoda centrelor de interes apare ca cea mai potrivită treaptă pe scara progresului, menită să ducă educația la un mare grad de perfecțiune.

În ce constă această metodă? »Localismul, activismul și studiul individualității școlarului, sunt ideile de bază ale noii școli«. Aceasta e una din afirmațiile de încheiere, în 1933, a lucrării »Curenți noi în pedagogia contemporană«, de dnii Stanciu și Iorgu Stoian

Iată trei idei fundamentale ale metodei centrelor de interes. Potrivit lor se orânduiește programa, având un fir conducător, accentuându-se viața, unitar, nu dispart, ținând seamă de interesele copilului.

În chipul acesta, după două secole, iată că Rousseau este auzit. Copilul să învețe ceva atunci când prezintă pentru el o necesitate. Insuși Herbart nu a prezentat lecțiile sale, fără a accentua asupra interesului, iar John Dewey în lucrarea »Școala și copilul« analizând afirmațiile susținătorilor atât ai »interesului« cât și ai »sforțării«, conchide asupra interesului o putere emoțională în lucru, sau o impulsivitate, care funcționează ca mijloc de înfăptuire a unui ideal, prin care se exprimă eul.

Dr. O. Decroly, trăind în »Secolul copilului« ținând seamă de principiile pedagogice cu valoare incontestabilă, a conceput acea ce se numește metoda centrelor de interes.

În ea, pe lângă că se ține seamă de trebuințele, necesitățile, interesele copilului, materia de învățământ, cunoștințele de asimilat, nu este orânduită, după obiecte, străine cu totul de sufletul copilului, ci în conformitate cu aceste trebuințe. »Școala împarte și fărâmițează lumea. Clasificarea de astăzi dă o idee cu totul falsă de legăturile dintre deosebitele ramuri de studiu și de știință totală, de care ele se leagă. În realitate aceste a se grupează toate împrejurul unui fapt principal, experiența conștientă a omului, spunea Dewey. Iar Decroly, tocmai unitar, în legătură cu o singură idee, rezultată din cunoașterea necesității copilului, prezintă materia. Acea idee, trebuință, se studiază pe toate laturile, se caută mijloacele de a înlătura trebuința, iar în timpul acesta s'au făcut de toate: șt. nat., geog., istorie, limbă, desen, măsurări, etc.

»Decroly a înlocuit și împărțirea tradițională a programei, pe obiecte de învățământ, printr'o repartizare, a activității școlare, care ține seamă de cele trei mari funcțiuni psihologice: observarea, asociația și expresia« spune dl. Radu Petre în »Problema interesului și metoda centrelor de interes«).

»Se va începe, cum e și firesc, cu observarea obiectelor concentrate într'un centru de viață așa cum le găsim și unde le găsim. »Observația« va forma, prin urmare, primul moment în desfășurarea activității.

Se va trece apoi la descoperirea de legături între obiectele cercetate, sau între acestea și cele cunoscute deja. Este un moment căruia i-am putea spune, ca altădată, școala herbartiană »asociere« — asociere atât în spațiu cât și în timp.

În sfârșit al treilea moment îl va forma expresiunea (diferite lucrări de ansamblu — ceace ar forma expresiunea concretă; și diferite învățăminte — ceace ar forma expresiunea abstractă)

Sau prezentate grafic:

Observația	➡➡	Asocieria	➡➡	Expresia
(Șt. Naturale)		a) (Asoc. în spațiu(geog.)		a) Desemn modelaj, cânt, etc
		b) (Asoc. în timp(istorie)		b) Gramatică vocabulary, compoziție)

(»Curente noi« de Stanciu și Iorgu Stoian).

În metoda centrelor de interes nu este principiu pedagogic, încercare didactico-educativă, să nu se poată aplica. Aplicarea ei te obligă a-ți cunoaște copiii, a cunoaște mediul în care trăiești, din toate punctele de vedere (studiind compun monografia); a fi mereu activ, activitatea spontană a copilului aici are cea mai mare cinste, învățătorul privind rolul de conducător; comunitățile de muncă, socialul în educație, se aplică (un studiu are valoare, când îngăduie unui școlar să înțeleagă mai bine mediul lui social și să judece până la ce punct poate să aducă servicii societății... »Un lac, un râu, o câmpie, un munte, au mai înainte de toate un înțeles social, căci ele modifică legăturile dintre oameni, ușurându-le, împreunându-le« (John Dewey « Școala și Copilul); disciplina prin libertate) («Nu poate fi disciplină decât acolo unde individul își pune la lucru — în libertate și deplinătate — puterile sale, într'o activitate care e demnă prin ea însăși« Dewey).

Correspondența școlară, imprimeria, etc., unde pot trăi mai la largul lor, decât în metoda centrelor de interes?

Să vedem cum ni se cere a aplica această metodă.

În lămuririle care premerg programa din din 1938, se anunță categoric introducerea acestei metode în școlile noastre. Cu toate că alcătuitoarii ei (ai programei analitice), nu »au manifestat sfiiciune« și nici »nu s'au temut de inovații prea mari«, totuși au păstrat obiectele de învățământ, cum cu o aspră critică, dar dreaptă, remarcă dl. prof. de ped. N. C. Enescu, într'un instructiv studiu publicat în »Cuvântul nostru«, rev. învă. Dorohoi, intitulat: »Centre de interes și unități de de viață«. Aici dl. N. C. Enescu, analizează mai întâi centrul de interes sub toate aspectele: »a) Centru de interes = nevoe + mijloc de înlăturare (Dr. O. Decroly); b) Centru de interes = obiect, fapt sau idee predominantă (Otto Karstädt); c) Centru de interes = regiune sau localitate (Valentin Bell), căutând să afle care centru de interes îl aplică programa nouă, ajunge la concluzia că: »programa analitică a împrumutat numai numele« — centru de interes — nu și înțelesul ori conținutul său.

Cercetând, tot D-Sa, înțelesurile sub care se poate vedea »unitatea de viață« află tot trei: a) unitate de viață individ; b) unitate de viață = ființă + natură inconjurătoare; c) ființe + natură, factori cosmici. Constată că întrucâtva s'a ținut

seamă de înțelesul: unitate de viață = ființe + natură inconjurătoare, dar și aici ajunge la concluzia: »și despre »unitatea de viață« se poate spune ca și despre »centrul de interes,« că s'a reținut numele, dar nu s'a realizat conținutul sau înțelesul doptat.«

De asemenea, la cursurile de perfecționare, ținute vara aceasta, căutând, mulțimea de învă. adunați, a vedea ceva nou, metoda nouă, ne-am pomenit că ni se predă materia îmbucătățită pe obiecte. Se aplicau însă principiile școlii active în largă măsură.

Totuși, un fir conducător era; exista o idee care era începutul și sfârșitul. Ex., la cl. III, orice materie se propunea începea cu »Mureșul« și se termina cu el. De asemenea la cl. V, cu »Globul pământesc.«

Se înțelege a trece dela programa veche la centrele de interes în plenitudinea lor, era de neînchipuit. De unde până mai ieri, poate că și azi — mai existau colegi cari începeau cu: Măinile la spate! Ascultați la mine! Cum se putea face o săritură arăt de bruscă? Dela școlastică la Decroly?

Mare parte dintre educatori nu sunt familiarizați cu metoda aceasta, pentru a se putea introduce în puterea ei.

Ideile de reținut din ea, după Dl Radu Petre (Problema interesului și metoda centrelor de interes) sunt:

1. Grija de oarecare concordanță între școală și viață.
2. Necesitatea pătrunderii mutuale de diversele materii din programa analitică.

3. Lecțiile luând contact cu realitatea, prezintă cele două caractere esențiale: viața și interesul.

Să revenim la ceea ce a fost Pestalozzi în prima perioadă a activității sale, când vizitându-l cineva îi spune: »Dar cece aveți Dv aici nu e o școală, ci o gospodărie,« căci în a doua perioadă a activității sale »el n'a făcut apel la lucruri în sine cece provacă o schimbare de orientare în ideia sa fundamentală. Se pare că de atunci prezentarea obiectelor de către profesor ia locul educației prin activitatea personală a copilului.« (»Școlile de mâine« de John Dewey și Evelyor Dewey.

Ce privește introducerea materiei, centrelor de interes, se poate face — fără a provoca o prea mare schimbare, —

chiar la școale cu un învăț. la 7 cl. La fiecare clasă se alege un centru (unitate de viață = ființă + natură înconjurătoare), astfel: în tr. I, cl. I școala! cl. II ulița; cl. III un deal, munte râu; cl. IV o luncă, câmpie. Materiile de învăț. se grupează în jurul observării, asociației și expresiei, însă nu ca ceva rigid: în timpul observării, cum cere naturalul se poate face și asociației, și expresiei. Lecțiile se vor face potrivit. Planului general de lecțiuni (dat la cursurile de perfecțiune — Arad),

I. *Introducere*, — noțiuni — pregătire.

a) Cercetarea lecției trecute (lec. recapit.)

b) Cercetarea noțiunilor apercceptive.

c) Anunțarea.

După metoda centrelor de interes se pleacă totdeauna dela acel centru, iar la sfârșit să te întorci tot acolo (la centru). Tot prin convorbiri se stârnește curiozitatea, interesul, ori să-i faci să nu știe să răspundă, să-i (să le) trezești nevoia de a ști, ca apoi să spui.

Aceasta e problema de viață prin interes față de acel fenomen (de învățat).

Anunțarea nu se face după calapod, ci în mod indirect. Nu se scrie pe tablă decât când e precisă.

II. *Prezentarea* — tratarea — înfățișarea — natural sau povestire (când e cazul).

— Observația nu trebuie făcută dezordonat, ci trebuie s'o provocăm noi.

— Unde ei nu spun. să intervenim.

— Înfățișăm materia, o cercetăm cu copiii.

III. *Analiza materiei*, pătrunderea ei — însușiri — cauze — efect.

IV. a *Rezumat*: priu întrebări copiii reproduc.

IV. b Dela cazul înfățișat, la cazuri asemănătoare, se trece la *Asociere* (în spațiu și în timp).

— Deosebirea între definiție și lege:

— Legea leagă un moment de alt moment, se prezintă în general.

Definiția: legăm genul proxim de diferența specifică. Forma cea mai potrivită e cea mai aproape de concret.

IV. b *Generalizare* (legea sau definiția).

V. *Aplicare* — recunoaștere sau clasificarea.

Am introdus metoda centrelor de interes la cl. III. mai cu deosebire. Am ales centru de interes: Moma (munte ce se vede de pe fereastra clasei). Iar ce ne preocupă ca asociat în spațiu e »România.« — Folosim principiul comunităților de muncă, elevii adună, lucrează pentru a avea un colț pe coridor »România«. Am fost la Moma, am văzut pământul, apele, copacii, ne cam temem de lupii de pe ea, și orice nu s'ar înțelege, se recurge la Moma. («Nu știi tu, cum e pe Moma.!» ar spune un altul celuia ce n'ar înțelege bucată »Ciobanii eroi«, sau »Apele de sub coaja pământului. Diferența de nivel o socotesc în cifre, făcând scăderi. (Ne folosim de lucrarea D-lui Prof. Traian Mager. »Ținutul Halmagiului.«)

În sfârșit, elevii sunt veseli, bine dispuși, de rezultatul observațiilor lor proprii, cari se încopciază într'un tot armonios de cunoștințe asupra mediului încunjurător, așa cum se prezintă el în complexul lui de viață.

Deacea să ne străduim a asculta sfatul bătrânului Come-nius, trimis nouă prin »Didactica magna«: »Oamenii trebuie să inițiați, pe cât posibil, să nu devie înțelepți din cărți, ci din studierea cerului și a pământului, a stejarilor și a fagilor, adică ei trebuie să cunoască și să examineze lucrurile prin ei înșiși iar nu numai prin observațiuni și mărturii străine.«

Inv. Gh. Martin

A fi dascăl nu înseamnă a rosti o simplă buche, de pe catedră. ci a fi un îndrumător al sufletului tineretului. Am credința că această coincidență va face ca învățătorimea să înțeleagă, în aceste zile grele, cum să pregătească și să îndrumeze tineretul.

M. S. Regele Carol II-lea.

CUM SĂ ȚINEM SEAMĂ DE VOCAȚIA COPILULUI.

I se cere învățătorului să împlinească cel mai greu program, al celei mai grele activități: învățământul primar. Scopul urmărit de el este să suprapună intuiția, talentul și devotamentul lui peste necesitățile de stat ale învățământului primar, cari necesități își găsesc azi expresia sintetică în programa analitică cea mai nouă.

Una din necesitățile de stat, izvorită din imperativul vremurilor de azi este obligația școlii față de stat de-a da tinerilor o orientare profesională, de-a îndruma pe fiecare la munca cerută de înclinărilor sale, de a se ajunge la stabilirea unui echilibru între aptitudinile psiho-fiziologice ale copilului și activitatea profesională spre care va fi îndreptat. Posibilitatea rezolvării acestei probleme o are bineînțeles, mai mult statul și pe urmă școala. Căci dacă el dă școlile profesionale tot el are în primul rând și chemarea de a pune în valoare aceste profesii, condiționând primirea elevilor în aceste școli de faptul dacă există armonia psio-fizică între ei și profesiunea aleasă.

În alte țări această problemă a preocupat în mare măsură pe oamenii de știință. Printre alții, D-rul Pauchet spune că metoda de urmat în școală, în vederea obținerii unui bun rezultat, ar fi cea autoritară și cea liberă, alternându-le potrivit temperamentului și vârstei copilului, în tot cazul sugestiile educatorului trebuiesc urmate de copil și părinți.

În America există chiar renumite laboratoare de psihotecnie, cari și-au justificat pe deplin existența atât în timp de pace, prin organizarea științifică a muncii cât și în timp de război, cu ocazia selecționii armatei americane.

La noi s'au ocupat în mod teoretic de această problemă D-nii profesori: D. Antonescu, Motru, I. C. Petrescu și I. Gabrea, iar în ultimul timp, s'au pus chiar bazele unor laboratoare cari cercetează aptitudinile tineretului. Aceste laboratoare sunt anexate Universității din București, sub conducerea Dlui prof. Rădulescu Motru și cea din Cluj sub direcția Dlui prof. Roșca.

Dar problema aceasta mare a orientării profesionale își are la bază studiul aprofundat al aptitudinilor, care ne duce apoi la studiul individualității, — atât de mult discutat, — și la dezvoltarea la maximum a individualității.

Ni se cere adecă nouă să scoatem în relief tot ce are mai bun, mai frumos, mai nobil și mai util în sufletul său elevul nostru. Și aici am spus la ceea ce se numește vocație.

Căutând a defini mai pretențios vom zice: vocația este aptitudinea dominantă cea mai proeminentă din completul de aptitudini ce constituiesc o individualitate. Mai simplu vom spune: Dacă ai nimerit drumul pentru a-l evidenția pe elevul tău în cariera ce și-a ales-o, aceasta se chiamă că ai ținut cont de vocație.

La noi multă vreme această preblemă s'a rezolvat foarte simplu și anume: Se cerea ca școala să fie astfel organizată, ca să pregătească sufletul copilului pentru o slujbă în stat.

Aptitudinile înăscute, hereditare, erau ignorate cu desăvârșire. De multe ori cei »săraci cu duhul« dar bogați la pungă ajungeau la conducere, iar cei capabili, energiind creațiile, erau puse la dosar. Aceasta, bineînțeles, nu numai în detrimentul lor personal, ci chiar al țării.

Care era modul de selecționare al valorilor până mai ieri? (La unii chiar și azi.) De ex. Era de ajuns cu un părinte să vadă parada militară la 10 Mai, ca să decidă solemn asupra soartei fiului său: »il voi face ofițer«. Alteori alegerea și-o făcea chiar copilul, copleșit de mândria portului uniformei. De cercetarea aptitudinilor militărești nici vorbă. De aceia apoi mi-a fost dat să întâlnesc vre o trei prieteni eșiți din armată și intrați în tagma preoției. Ce contrast! Cât de mult s'a neglijat la ei vocația!

Dar dacă familia nu-și înțelege de-ajuns rolul ei cu privire la studiul aptitudinilor să vedem nu cumva îi revine școlii această îndatorire? Dacă da? Face ea destul pentru a dovedi vocația tineretului. Putem răspunde cu hotărâre: Nu! Totul e lăsat și azi în grija hazardului, totul e în funcție de noroc, întâmplare, protecție și favoare când e vorba chiar de soarta copiilor noștri. De ce? și astăzi mai suntem mulți robi ai prejudecăților. Ne lăsăm conduși în acțiunile noastre de rutină. Și ce urmări! Ce consecințe triste aduce acest fapt cu

sine. Câți oameni de bine nu se consideră desmoșteniți ai soartei? Câte tragedii mute și neștiute? La câți nu li se pare viața numai o povară? Alții, cari se cred nedreptățiți devin din contră intriganți, ațătători, revoluționari, extremiști cauzându-și nu numai lor însuși rău ci și societății.

Și ce nedreptate! Să pui pe cineva în stare de inferioritate, fără ca el să poarte vina.

Dar trebuie se știm! Totul se datorește neglijenței vocației în școală. Și dacă știm aceasta cunoaștem și remediul:

Organizarea școlii în așa fel ca ea să pregătească pe individ cât mai mult pentru realitatea fizico-socială, în sensul ca individul să corespundă, prin pregătirea lui, acestei realități. Când auzim că se spune: „să pregătim elevul pentru viață” ne gândim la trebuințele vieții sociale românești, căci noi români suntem și trăim într'o anumită țară, Țara românească. De asta să ținem mai ales cont. Căci numai așa neamul nostru își va spori toate bunurile, adecă realitățile fizice, sociale și umane!

Deci înc'odată: e o mare eroare să ne lăsăm pradă hazardului, când e vorba de soartă copiilor noștri, cari vor forma societatea românească de mâine.

Când e vorba de orientarea profesională, studiem atitudinile. Trebuesc cercetări serioase, înainte de-a alege o carieră, după criteriile următoare: Dacă copilul e sănătos și cu muschii tari, dacă e spirit creator, are voința de-a lucra ceva, are tare sau engrame înăscute sau hereditare. Dacă nu le are evidențiate să le căutăm. Rolul educatorului este să stăruie, prin metodele de învățare, să prindă în mod precis aceste dispozițiuni și apoi să *aprindă flacăra vocațiunii în sufletul fiecărui copil prin deprinderea de-a munci, pe un drum spre ideal.*

Fiecare învățător să-și spună zilnic; cartea nu-i decât un mijloc, o unealtă pentru rânduirea muncii. Cartea cea adevărată este realitatea vie din jurul nostru. De ea să ne servim în predarea tuturor cunoștințelor.

O altă grijă a educatorului mai e și aceia de-a sfătui părinții ca ei să-și socotească copilul drept un capital, care trebuie să fructifice în interesul nu numai al lui personal ci și-al mediului social. Să nu fie mistreți năuci — cum îi nu-

mește profesorul S. Mehedinți — cari să răzbească în viața dând numai din coate. — Și acum o sugestie:

Una din ramurile neglijate de neamul nostru a fost meseria. E prea cunoscută mentalitatea țaranului nostru în această direcție. El zice: „Ori îl fac domn, ori rămâne țaran”. Nu vrea să înțeleagă avantajile de care se bucură un meseriaș. Cu atât mai puțin înțelege ce ar însemna pentru noi ca neam să avem industria în mâinile noastre.

Deci activitatea copilului trebuie dirijată în sensul unei meserii, înțelegând prin aceasta o ocupație bine definită și învățată cu temei.

Să pregătim școlarii noștrii pentru viața, cum zice Anatole France, un copil strălucitor de inteligență și de viață în care să se reflecteze frumusețile naturii, nu copii crescuți în seră.

Copilul trebuie să-l deprindem să divinizeze munca. Sfânta muncă. Munca pusă în serviciul binelui, cântată de toți marii creatori ai științei și mari muncitori.

Însă concepția de muncă să înlăture orice ficțiune de muncă „nobilă” sau „josnică” „spirituală” sau „materială”. Nu rămâne decât munca, munca pentru care omul are vocație; această muncă, îi vom arăta elevului nostru, că este cea mai înaltă, cea mai spirituală.

Elevilor leneși să le arătăm consecințele grele și dure-roase, la care ei ajung. Să se admire curajul, inițiativa și constanța în muncă. Lenea să fie considerată ca o crimă. Este o crimă să fii parazit.

Dacă vom ține cont de cele de mai sus, putem spera în primenirea noastră ca neam, care e cum zic, în funcție în primul rând de organizarea școlii. — Principiul esențial care trebuie să stea la bază acestei organizări este: Indrumarea micilor odrasle românești spre-o muncă, spre-o viață plină de virtuți.

Numai așa ne vom ridica neamul spre culmile înalte ale civilizației, devenind aceia ce atât de mult dorim: să fim mândria latinătății aici la porțile orientului.

Octavian Dubenschi

Director școlar Arad

CONTRIBUȚIUNI LA MONOGRAFIA ȘCOALEI PRIMARE DIN COMUNA TORNEA.

Insemnările ce urmează, sunt în mare parte bazate pe tradiția orală a comunei Tornea. Ideia ce m'a îndemnat ca să le dau publicității, este ca și urmașii noștri, creștini și cărtu-fari, să știe ce învățători s'au perindat din anul 1854-1919, Septemvrie 30.

Insă, înainte de a intra în meritul acestei monografii, trebuie să amintesc că dela începutul secolului al XIX-a, împăratul Leopold I. care prin o diplomă a sa, pe români ia fă-cut supuși ierarhiei sârbești. Serviciul divin și instrucția se făceau în limba sârbească.

Românii tânjeau sub jugul ierarhiei sârbești, iar sârbii prin toate mijloacele căutau să desnaționalizeze pe Românii de pe aceste meleaguri. Despre începutul școalei confesionale ro-mâne-sârbești se amintește la anul 1854.

Vasa Siminovicu (1854—1858). E primul învățator con-fesional de origina sârb. El este instalat în o școală dăruită comunei Tornea de un boier slovac „Marci-Ban“, care avea întinse moșii în jurul comunei. Acest învățator născut în co-mune Bătania, fiul unui meseriaș, era un om blând, plin de vocațiune, cu iubire față de popor și bun gospodar. El învață copiii a sloveni din ceaslov și memoriza rugăciunile cu ei de care avea lipsă la serviciul divin — căci era și cântăreț. — Pentru toate serviciile prestate, primea o leafă în natură dela boier, 7 jug. cad. pământ arător, iar dela popor un »porțion« de grâu.

Vlada Ghedosovici (1858—1863). Nu era pedagog ci mai mult cantor bisericesc. Cu școala nu prea avea mult de lucru ci învața copiii mai mult rugăciuni. El căuta se lucreze rațional cele 7 jug. de pământ. Era punctual la biserică. Avea familie grea, dar totuși se decide ca pe un fiu al sau să-l facă învățator.

Vasa Ghedosovici (1863—1868). Este fiul lui Vlada,

care ia învățătura pedagogiei dela Vasa Siminovicu. Fu instalat la anul 1863 și-și începe cariera cu mare devotament. El învață pe elevi literele slave, cu ajutorul cărora elevii știau bine sloveni nu numai în ceaslov dar și în psaltire.

Steva Lungulov (1868—1869). Un sârb înflăcărat; avea mulți elevi. La școală se ocupa cu ei intensiv. Știau ceti binișor și cânta cu ei răspunsurile liturgice. Cu adulții făcea cor. Poporului îi plăcea de el pentru munca depusă în desovertarea sentimentului național sârbesc.

Ghica Bucurovici (1869—1870.) A învățat pe la Carlovăț. Avea o voce foarte frumoasă. Cu școala se ocupa mai mult din interes bisericesc. El se pregătea și învața să fie preot.

Nicolaevici Gorsa (1870—1871). Era învățător și absolut al școlii sârbești din Banat. El strânge toți copiii obligați la școală și face un fel de recensământ al lor. Pe părinți cu vorba bună îi înduplecă să-și trimită copiii la școală. Avea o școală cu un număr de elevi mai mare, cari erau instruiți conform pedagogiei.

Iofa Agrima (1871—1872). Invățător calificat cu diploma de învățător, era un om cu tragere de inimă către școală. Era și ultimul învățător la școala româno-sârbă, dar era primul între învățătorii timpului său. În baza meritelor sale, superiorii îl numesc la școala penitenciarului din orașul Seghedin,

Între anii 1872—1873, se despărțesc românii de sârbi. atât bisericește cât și pe teren școlastic. Se cumpără casa parohului Avramovici și se face o școală confesională pur românească. În această școală primul învățător este: **Terentie Lufai**, fiu de țăran din comuna Cenad, având 2 cursuri de pedagogie dela școala normală din Arad. El adună elevii cu părinți cu tot la școală, cari se prezintă în număr mare și se apucă de muncă. Prin învățătură, prin coruri împreunate cu concerte, atrage poporul către școală așa că mulți sârbi pe vremea lui, trec la legea românească.

Dela anii 1873, comuna Tornea primește învățători calificați și prevăzuți cu diplome învățătoarești, cari absolvă Școala Normală din Arad.

Gheorghe Petrovici (1893). A fost unul dintre învățătorii cei mai de laudă. Vajnic naționalist, născut în comuna

Nădlac, pentru sentimentele sale naționale a fost de multe ori prigonit de autoritățile ungurești.

În școală a fost la înățimea chemării sale. În ultimul timp după desrobire, a fost multă vreme revizor școlar în plasa Pecica.

I. Totoreanu. Învățător calificat și cântăreț de forță. El a învățat mai mulți cântăreți bisericești. Instrua copiii cu mare zel în cântările bisericești.

Dela anii 1895—1904, se perindă următorii învățători:

Constantin Ponta. Născut în comuna Pecica, fiu de țăran, era un om blând, plin de vocațiune învățătoricească. Fiind mereu șicanat de autoritățile confesionale, el trece la școala de stat ungurească din loc, unde după puțin timp e numit director școlar, iar după desrobire, trece la școala de ucenici din Arad, de unde trece la bine meritată pensie.

După dânsul vin: Luțai Vasile, V. Ganea, Ilie Ilie și Rai-cu Nicolae. Aceștia nu sunt definitivii ci supleanți, unii teologi alții pedagogi.

Mihai Nicoară (1904—1911). Fiu de țăran din comuna Bătania, absolvent al pedagogiei din Arad. El depune o muncă mai întinsă pe terenul învățământului. Trăește în strânsă legătură cu poporul și la propunerea lui, se votează zidirea unei școli noi, moderne. În anul 1911 pleacă din Tornea la Bătania unde este ales. Mai tâziu, părăsește cariera învățăto-rească din motive familiare și se mută la Timișoara, unde pe-trece până la sfârșitul vieții lui.

Valer Bragia (1911—1919). Absolvent al Școlii Nor-male Confesionale gr. ort. rom. din Arad, fiul preotului Ghe-orge Bragia, fost preot în Tornea și decedat acolo. Născut în comuna Macea, în anul 1888, Martie 10, venit din tractul Banat-Comloșului în comuna Tornea, ales cu unanimitatea vo-turilor instalat cu Decret în anul 1911, Oct. 28. Provăzut cu diploma învățăto-rească și de conducător de cor. În școală pro-pune la I.-VI. clase primare. Elevii pierduți pe la școlile de stat ungurești, se readuc la școala conf. română. Se scade cultul, se cere ajutor de stat, mobilier și material didactic dela Minister. Se instalează o școală modernă; disciplină, cu-rățenie ireproșabilă. Grădina școlară provăzută cu altoi de tot felul. În mijlocul grădinei se află o stupărie model cu 27 fa-

milii. Se află o bibliotecă mai mică și un cor vocal „Armonia” condus de susnumitul și organizat din 24 membrii cari jucau și călușer, fiind deplasați și prin comunale: Pecica, Semlac, Arad, Pâncota, etc. unde au fost primiți cu mare entuziasm de publicul de acolo. Cei mai devotați coriști i-a avut din familiile: Suciu, Selegean, Berăești și Maerești. S'a format și o mică orchestră. Din elevii mai destoinici ai școalei de atunci, urmau: Andrei Ponta, inv., mai târziu preot, T. Popovici, dir. școl., om inteligent, la înălțimea chemării sale și Lina Colian, soră de ocrotire din familie săracă. La înălțimea chemării sale a fost și preotul de atunci, Nicolae Ionescu, fiu de inv. din Semlac, care pas cu pas a urmărit bunul mers al învățământului, stimulând întreg poporul la cultura care o poate dobândi numai prin școală. Sunt de remarcat și membrii com. parhial de atunci: Trăian Ianciu președinte, Aurel Băneș secretar și alții cari mult au contribuit la ridicarea școalei. Ca ultim învățător confesional în Tornea, pleacă după 8 ani (în anul 1919 Sept. 30) fiind numit de Consiliul Dirigent al României Mari, director școlar în tractul Șiria, com. Caporal Alexă, iar de aici fiind numit director școlar al învățământului primar din comuna Pecica, adresează iubitei sale școale din Tornea pe care a servit-o cu devotament, următoarele versuri:

*Rămas buh școală iubită,
Eu te las mai ferieită.
In regalul României,
Nu mai porți lanțul robiei.
Opt ani te-am servit cu bine
Fără a uita de tine.
Ridică-ți capul cu mândrie
In această împărăție.
Ca ultimul învățător
Îți doresc și mai mult spor.*

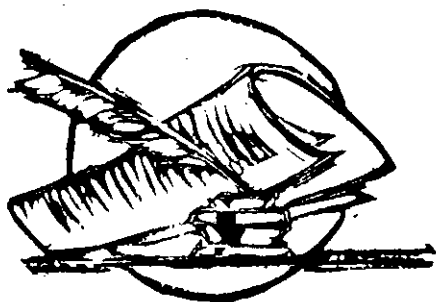
Valer Brăgia
dir. școlar.

C R O N I C A

Revistele secțiunilor județene ale Asoc. Gen a Invățătorilor din România

Alba :	<i>Școala Albei</i>
Arad :	<i>Școala Vremii</i>
Argeș :	<i>Slova învățătorului</i>
Baia :	<i>Revista învățătorilor din jud. Baia</i>
Bălți :	<i>Rev. Asoc. învățătorilor din jud. Bălți</i>
Bihor :	<i>Școala Bihorului</i>
Botoșani :	<i>Revista Școlii</i>
Brăila :	<i>Foaia învățătorului</i>
Brașov :	<i>Școala și Familia</i>
Buzău :	<i>Vlăstarul</i>
Cahul :	<i>Năzuința</i>
Caliacra :	<i>Semănătorul</i>
Constanța :	<i>Convorbiri didactice</i>
Cernăuți :	<i>Voința Școalei</i>
Cetatea-Albă :	<i>Cultura Poporului</i>
Cluj :	<i>Freamătul Școalei</i>
Covurlui :	<i>Căminul Școlii</i>
Dâmbovița :	<i>Graiul Dâmboviței</i>
Dolj :	<i>Gazeta Școalei</i>
Dorohoi :	<i>Cuvântul nostru</i>
Durostor :	<i>Tribuna Durustorului</i>
Făgăraș :	<i>Invățământul primar</i>
Fălciu :	<i>Buletinul Asociației Invățătorilor</i>
Gorj :	<i>Revista învățătorimii gorjene</i>
Hunedoara :	<i>Plaiul Hunedoarei</i>
Ialomița :	<i>Școala Ialomiței</i>
Iași :	<i>Vremea Școlii</i>
Ifov :	<i>Școala dela Ifov</i>
Lăpușna :	<i>Școala basarabeană</i>
Mehedinți :	<i>Revista Asociației Invățătorilor</i>
Mureș :	<i>Progres și Cultură</i>
Muscel :	<i>Muscelul nostru</i>

Năsăud :	Vatra
Neamț :	Apostolul
Odorhei :	Școala practică
Olt :	Școala noastră
Orhei :	Vremea Nouă
Prahova :	Școala Prahovei
Putna :	Frământări Didactice
Rădăuți :	Voința Școalei
Râmnicul-Sărat :	Lumina
Roman :	Cuvântul dascălesc
Romanați :	Școala Romanaților
Sălaj :	Școala noastră
Satu-Mare :	Școala Sătmăreană
Sibiu :	Luceafărul
Severin :	Invățătorul bănațean
Someș :	Școala Someșeană
Soroca :	Solidaritatea
Storjineț :	Voința Școalei
Tecuci :	Lămuriri școlare
Teleorman :	Școala și Invățătorul
Tighina :	Izvor de viață
Timiș-Torontal :	Școala bănațeană
Trei-Scaune :	Era nouă
Tulcea :	Invățătorul tulcean
Turda :	Ogorul Școalei
Tutova :	Duh nou
Vâlcea :	Invățătorul
Vaslui :	Invățătorimea vasluiiană

REVISTE

Școala bănățeană, revista Asociației învățătorilor din Timiș-Torontal, anul XXVI Nr. 1-2, a apărut în 62 pagini, prezentând un cupris substanțial, din care remarcăm: M. Bucătură: În semn de omagiu; Stanciu Stoian: Grupul școlar în legătură cu Serviciul Social; Iosif Moldovan: Din trecutul școalelor și învățătorilor români. (Fragment din „Monografia Reuniunii învățătoresți din Eparhia Aradului”) — etc.

Învățătorul bănățean, organul oficial al Asociației învățătorilor din județul Severin, anul III, Nr. 7-10, a apărut într'un număr festiv de 100 pagini, închinat memoriei Episcopului Ion Popasu, Protopresbiterului Ioan Tomiciu, Arhiereului Filaret Musta și întemeietorilor celei mai vechi organizații învățătoresți din Țară: „Reuniunea Inv. din Eparhia Caransebeșului”.

Din cuprinsul acestui număr, spicui: Pavel Jumanca: Cele dintâi organizații profesionale ale învățătorilor bănățeni; Ștefan Dragulescu; Din viața școalei confessionale; Const. Rudneanu: Activitatea culturală a episcopului Ioan Popasu în Banat; Petru Bancea: Un păstrător de rânduleli: Arhiereul Filaret Musta; Statutele primei Reuniuni învățătoresți; etc,

Gândirea cu numărul pe Decembrie 1939 încheie 18 ani de apariție regulată. Mișcarea gân-

diristă a înscris un vast capitol în istoria literaturii noastre contemporane. Astăzi, prin „gândirism” nu mai înțelegem o școală literară, ci însăși literatura noastră post-belică, pentru că aproape toți scriitorii actuali, cari vor figura în antologiile viitorului, au trecut pe la Gândirea, sau mai bine zis au militat pentru aceleași idei.

Cu toate că aportul literar al Gândirii este recunoscut de toată lumea, mai sunt și acum dintre aceia cari se pare că nu au înțeles pe deplin rosturile acestei reviste cu o atitudine atât de creștină.

Prin ortodoxismul pentru care militează dl. Nichifor Crainic și ceilalți gândiriști se vor contura hotarele culturii noastre naționale. Să nu uităm că Rusia ortodoxă a dat lumii pe marele Dostoiewsky. România, care este astăzi cea mai mare țară ortodoxă, prin mișcarea ortodoxă dela Gândirea, se pregătește să-și dea aportul ei la cultura europeană. Și poate că nu va fi așa de depărtată ziua când din mijlocul acestui popor de țărani și ciobani, va răsări un visător prin glasul căruia să vorbească toți ciobanii cari și-au purtat pe plaiurile aceste turmele și dorurile. Cartea reprezentativă a sufletului românesc va conține desigur pagini frumoase, inspirate de credința noastră în Dumnezeu, pentru că pe drept s'a spus că neamul românesc nu ar fi rezistat vremurilor, fără credința în Dumnezeu, această cenușereasă umilă, care astăzi este isgonită tot mai mult din sufletele noastre.

În acest număr, dl. Nichifor Crainic își publică conferința: „Regele și biserica“, pe care a rostit-o la Arad cu ocazia târnosirii Catedralei ortodoxe din această localitate.

D. Stăniloaiie publică un studiu despre: „Filosofia existențială și credința în Isus Cristos.“ Versuri și proză semnează: Radu Gyr. N. Crevedia, Virgil Carianopol, Alexandru Marcu, Al. Busnioceanu, Nicolae Roșu, etc.

Revista Fundațiilor Regale, în numărul de pe Decembrie, publică câteva „Fărămituri“ semnate de Octavian Goga. Cuprind în ele, aceste însemnări mărunte, tot sbuciumul poetului „Cântecelor fără țară“, dar mai ales amărăciunea ce se desprinde din filele „Postumelor“. Cântărețul simte vecinătatea morții, se simte trist și copleșit de singurătate. Dar nu îndrăznește să plângă:

„Poetul care a început să plângă cu mulțimea a pierdut dreptul la propriile lacrimi“ spune el într-una din aceste însemnări. Mândria îl oprește să plângă. Poetul se topește pe nesimțite, ducând poate cu sine taine nesposedite, taine despre care se întreabă el, ce se va alege din ele!... iar mai departe: „Nimic nu moare, nimic nu se pierde în natură așa spun înțelepții. Totul e numai o trecere, o prefacere eternă. Urmând acest adevăr nu mor nici tainele noastre nesposedite. Ele își schimbă locul numai și, desfăcute în mii de particule, se amestecă cu țărâna, care

le primește. Inchise acolo, cine știe, ele poate se frământă mai departe. Nu cumva deslănțuirile vulcanice sunt explozia acestor mistere acumulate, pe care pământul nu le mai poate păstra în sânul lui? Nu e lava aprinsă a Vezuviului, un fluid topit din pasiunile înmormântate și nu-i geamătul uriaș al adâncurilor, un act de spovedanie cosmică, când se strigă cerului protestarea atât-or dureri înăbușite?“

S'a dus prea de vreme poetul pătimirii noastre, păgubind literatura românească de câteva pagini, pe care nu le putea scrie nimeni altul, în afară de bardul dela Rășinari. N'au trecut nici doi ani dela moartea lui și se pare că l'am uitat. Tiparnițele Regale ar trebui să scoată o ediție completă a operelor marelui dispărut, iar unul dintre criticii consacrați ai vremii noastre, să pună în adevărata lumină pe acest cântăreț ardelean, pentru că, el întradevăr, este unul din marii noștri scriitori, dintre puținii scriitori mari, pe care i-am avut. Și desigur, culmea pe care va fi așezat Octavian Goga, nu va fi cu mult mai joasă, decât aceea pe care stă nemuritor și rece Mihai Eminescu, celălalt mare cântăreț al suferinții neamului românesc.

În acelaș număr, Tudor Arghezi semnează „Intoarcere“, o poezie din care deslușim sbuciumul, dar mai ales slăbiciunea și amăgirile dureroase a căror amărăciune o simte poetul doborât de boală și de povara anilor.

„Copacul, vântul au venit
de-aseară

Și chiamă gândul istovit afară...”

Poetul e sătul de vânt și de copac, zace, olog, mârșav și amărit, vrea să nu mai asculte glasul nălucilor cari l-au amăgit atâta timp... Dar prea mult a viețuit cu ele, prea mult ani și i-a petrecut cu nălucile lui dragi. In cele din urmă sc hotărăște:

„Dă-mi cârgile, dar prinde-mi
tulpanul alb la gât

Cu boldul lung de aur, cu gă-
mălie-albastră

Și dă-mi și-o floare din ghi-
veciul din fereastră

Și spunele că viu numaidecât.”

A îmbătrânit și autorul „Cuvintelor potrivite” iar pentru poeți, bătrânețea e mai grea, decât pentru ceilalți muritori de rând. Bătrânețea aduce după sine deziluziile. Cât ești tânăr sperezi; ai în față ani mulți pentru a-ți înfăptui visurile. La bătrânețe ai în față numai moartea... și 'n moarte nu mai poți clădi nimic.

Poeții ar trebui scutiți de bătrânețe. Pentru ei e mai bine să se prăbușească până sunt tinări: „ar fi scutiți de cea mai mare ddziluzie... neputința”...

Gând Românesc, revista clujeană. de sub conducerea profesorului Ioan Chinezul, apare tot mai rar. Insemnăm această constatare cu strângere de inimă, întrucât ne-a fost dragă această revistă de afirmare românească

și ardelenescă. In anul care a trecut abia au apărut 3 sau 4 caiete din Gând Românesc. Dapă volumul masiv închinat „Astreii”, ultimul număr apărut în Decembrie, se prezintă mai sărăcăcios. D. Eugeniu Spetanția publică un studiu restrâns despre: „O concepție vitalistă a frumosului,” din care spicuim :

„In contemplarea unui ornament, urmărim întotdeauna succesiunea vicisitudinilor unui același erou. Și cea mai mare parte dintre formele Frumosului sunt varietăți ale ritmului, varietăți de „ornament”: într'o fidelă pictură realistă, ceea ce e frumos, apare astfel mai cu seamă prin faptul că constituie un fel de repetare simetrică a obiectului reprezentat, un peisaj al naturii poate fi frumos prin ritmul său interior, mar mult sau mai puțin ascuns, dași chiar prin faptul de a fi gândit ca repetând sau ca fiind rei petat într'o pictură posibilă (sau văzută vreodată), deci ca o figură simetrică alteia, imaginate. O metaforă poetică e frumoasă pentrucă înfățișează două planuri simetrice: un plan real (cel al obiectului dat) și un plan ideal (acel al imaginii congruente)”.

In restul numărului, semnează versuri: Mihai Beniuc, Radu Stanca, iar Ana Voileanu-Nicoară, două traduceri din Andrei Ady. Proză și cronici semnează: Ion Mușlea: Ion Sava, Al. Dima, Gh. Pavlescu, V. Netea, I. Verbină și alții.

Lucian Emandi.

DELA ASOCIAȚIE.

Comitetul Asociației Inv. din jud. Arad, în ședința sa din 30 Decembrie 1939, a adus următoarele hotărâri mai importante:

1. Avându-se în vedere Art. 9 p. b. din statute, comitetul a ales din sânul său de secretar titular pe dl. Alexandru Burticală, iar de suplinitor pe D-l Iulian Pagubă.

2. Cu prilejul Anului Nou, comitetul a trimis telegrame de felicitări: Excelenței S. D-lui Ministru Petre Andrei.

Domnului Ministru Ţoni.

Domnului T. Iacobescu Preș. As. Gen. a Inv. din Rom.

Domnului Patrachie Râmneanțu Preș. As. gen. a Inv. din Ținutul Timiș.

La aceste telegrame au răspuns:

Dl. Ministru Ţoni: »Mulțumesc colegilor arădani pentru urările de Anul Nou.«

Dl. Președinte Iacobescu: »An Nou fericit«.

3. S'a încins o vie și lungă discuție asupra soartei Casei Invățătorilor, care se poate zice că soarta ei este pecetluită, fiindcă în urma înființării internatelor pe lângă liceul de băieți »Moise Nicoară« și pe lângă cel Industrial, este de prevăzut că, pe anul școlar viitor, foarte puțini elevi se vor înscrie la internatul nostru. -

Dl. Președinte Igrășan a fost însărcinat ca, împreună cu dl. Director al Casei Invățătorilor să convină personal cu dnii Directori ai menționatei Licee și să le arate situația tristă la care a ajuns Casa Invățătorilor și să-i roage, să cedeze din elevii lor circa 80—100 elevi, pentru internatul nostru pe anul viitor.

M. S. Regele mulțumește Dlui Inspector Igrășan.

Cu prilejul Anului nou, Dl. Inspector școlar a trimis în numele Inspectoratului telegramă de felicitare M. S. Regelui.

Palatul Regal a răspuns tot prin telegramă:

Dlui Inspector școlar Igrășan Arad.

Majestatea Sa Regele mulțumește pentru bunele urări aduse cu prilejul anului nou. Directorul Secretariatului particular al M. S. Regelui, Eugen Buhman.

TABLOU

Invățătorilor din orașul și județul Arad, cari au achitat abonamentul de câte 80 lei pentru revista »Școala Vremii« pe anul 1939.

Circ. Arad: Cristea Nicolae, Stamatoiu Constantin, Popescu Traian, Cornea Ana, Bora Cecilia, Ionescu Cecilia, Florea Ioan, Soica Veturia, Handra Emilia, Bălă Marin, Zoțiu Petru, Dima Nicolae, Dronca Ileana, Pigli Trăilă, Târziu Iosif, Jipa Anghela, Zima Margareta, Dincă Ioan, Juga Simion, Șuluțiu Ioan, Tomuș Sabin, Preotesoiu Anghela, Precupaș Gheorghe, Chirici Valeria, Spinanțiu Eugen, Donat Gavril, Lugojan Virgil, Heim Iosif, Barthl Mihai, Biró Volumnia, Andreescu Cornelia, Suciu Gheorghe, Moiescu Rozalia, Țundre Teodor, Vărtaci Ioan Ambruș Margareta, Grapini Irina, Borcoman Bucura, Avram Felicia, Borlea Aurel, Homescu Vasilie, Bratu Petronela, Marian Horțezia, Muntean Iulian, Mihai Dimitrie, Damian Valeriu, Tomuș Aurelia, Lupaș Petru, Faur Pavel, Nagy Ștefan, Berghean Victoria, Ciobotă Dimitrie, Cosma Maria, Bălăban Demetra, Gorgan Elena, Tărăpoancă Nicolae, Codrean Trăian, Fleșeru Ioan, Pfafenhuber Rozalia, Teger Elisabeta, Tones Cornelia, Biró Maria, Szusánszky Iolanda, Mihalache Ana, Dehelean Maria, Bucșa Aurelia, Drecin Olimpia, Sirca Cornel, Szendrei Iuliu, Drincu Vasilie Câmpean Trăian, Maghiar Valeriu, Ionuș Ioan, Țigor Efrem, Pantoș Viorica, Tătar Cornelia, Istrate Constantin, Iosif Olimpia, Marinescu Elena, Nonu Mircea, Caba Ioan, Dulhaz Petru, Lascu Ioan, Mihuț Paulina, Hancu Lucreția, Popescu Anastasia, Oarșa Savu, Muntean Ana, Stavril Cleopatra, Măldov Nădejdea, Vineșiu Cornelia, Brad Ecaterina, Bixa Veturia, Maier Florica, Vidican Livia, Bădescu Silvia, Muntean Adriana, Ponta Ștefan, Ghergheviciu Iuliu, Pop Roșca Georgina, Colibaba Elisabeta, Handra Gheorghe.

Circ. Șebiș.: Radu Dimitrie, Siebig Margareta, Iva Cornelia, Pinte Pop, Crucin Vasilie, Braiț Constanța, Berdan Elisabeta, Balaban Ioan, Iuba Letiția Fănață, Pregea Elena, Beiușan Gheorghe, Stănescu Marin, Brăilăi Vasilie, Bărbucean Gheorghe, Palade Nicolae, Bădescu Veturia, Manațe Dimitrie, Marica Ioan, Joja Lazar Dobre Ioan, Drăgan Ioan, Josan Ioan,

Mazilu Gheorghe, Raicu Nicolae, Mihuț Floare, Ionică Marin, Brânzan Ioan, Vesa Ioan, Muntean Vasilie, Buibaș Ioan, Popescu Nicolae, Vasilescu Ioan, Ispas Petru, Chirvulescu Gheorghe, Itineanț Petru, Pagubă Elisabeta, Stoicu Marin, Lupșa Marin, Moțiu Sinesie.

(Urmează.)

Ciaslovul

L. Mureșianu

ADRESA:

Domnii Iosif Moldovan

Inspector scolar pensionar

Arad

in Curtea Catedralei

Romania

25 bani Posta